

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Kristi åpenbaringsdag – Søndag 5. januar 2020

Preiketekst: Jes 60, 1-6

Lesetekst I: Matt 2, 1-12

Lesetekst II: Ef 3, 1-7

Lyset som bryter mørket

Dagens GT-tekst fra Jesaja 60:1-6 bærer fram et stort løfte for Israelfolket. Mørket skal vike! Herrens herlighet er det lyset som skal gå opp over folket. En ny tid varsles der selv hedningefolkene vil komme til Sion. Ikke som motstandere, men som tilbedere av Herren. De vil se lyset fra Sion, og trekkes mot det. I dagens evangelietekst finner vi vismenn fra Østen, - hedninger, - som kommer. Og de kommer på en tid da Guds herlighet nettopp er åpenbart; Jesus Messias er født. Guds enbårne Sønn er kommet til jord, og mennesker blir dratt mot Han som er Lyset. Jesus sier det senere selv: «Jeg er kommet som et lys til verden, for at hver den som tror på meg, ikke skal bli i mørket.» Joh 12:46.

Jesajas` Messias-profetier

Profeten Jesaja er kalt GT`s evangelist, og ingen som han har så klare profetier om den kommende Messias; Herrens lidende tjener, som kommer for å sette undertrykte i frihet. Han som forkynner et godt budskap for de elendige, forbinder de sønderbrudte hjerter, utroper frihet for fanger og frigjørelse for de bundne (Jes 61:1). Det er han som kommer med Herrens nåde. Vi vet at det er Jesus. I kap 9 hører vi om det store lyset som bryter mørke og dødsskygge. Og i kap. 53 får vi høre om ham som ble såret for våre overtredelser; han som gikk i alles sted for at Herrens vilje skulle ha framgang. Den som har sett, møtt og erfart denne Herrens herlighet; Jesus Messias, Guds Sønn, som Frelser, - vil stråle av glede idet hjertet banker og utvider seg. Gleden blir vanskelig å holde for seg selv, - den må deles (Jes.60:5).

Født i Betlehem

Evangelie-teksten fra Matt 2:1-12 forteller om denne Guds åpenbaring når han kommer som et lite barn og oppsøkes av de vise menn (hedninger) som har reist langt etter en overbevisning gitt via en stjerne. Mennene var antakelig astrologer og fulgte stjernen. De ventet å se en konge, og brukte sin logikk; en konge fødes på et slott. Derfor søkte de til Jerusalem og Herodes; kongen. De var overbevist om at et kongebarn var født. Alle kongens skriftlærde menn ble tilkalt, og de visste hvor den eneste sikre opplysning fantes. Mika 5:1 hadde svaret som ble gitt Herodes: «Du Betlehem i Juda land er slett ikke den ringeste blant fyrstene i Juda. For fra deg skal gå ut en høvding som skal være hyrde for mitt folk Israel.»

Mika sier at Betlehem er liten til å være blant Judas tusener. Men de skriftlærde uttaler her at når Messias fødes der, er det slett ikke noe lite!

Interessen for profetordet

Skal tro om ikke denne omveien om Herodes også var ledet av Ham «som skuer ned på menneskenes barn for å se om det er noen forstandig, noen som søker Gud.» (Salme 14:2). Nå fikk profetordet lyde i kongens hus, og de skriftlærde fikk en anledning til å våkne opp og selv fatte interesse for det som nå noen hedninger tilsynelatende hadde oppdaget.

Det tragiske er derfor jødernes lille interesse for det som er skjedd. Løftene har de, og de skriftlærde hadde ingen problem med å si hvor Messias skulle fødes, men hendelsen hadde ikke nådd dem, og de viste ingen interesse for å følge med de fremmede som var kommet. Jerusalem kjente Herodes, og med dette budskapet om en ny konge, fryktet de nok det verste. Herodes var en konge som ikke ville dele makten med noen annen, og han gikk ikke av veien for å bruke harde midler i så måte. Men dette skulle allikevel ikke ha hindret dem fra å våkne for profetordet!

Vel var det heller ikke aktuelt for jødene å feste noe lit til en uttalelse om en «jødernes konge» gitt av hedninger. Men slik ville de heller ikke la ordet fra Jes 60:3 få noen betydning: «Folkeslag skal vandre til ditt lys, og konger til den glans som er gått opp over deg», eller Jes 49:6: «Det er for lite at du er min tjener til å gjenreise Jakobs stammer og føre den frelste rest av Israel tilbake. Så vil jeg da gjøre deg til et lys for hedningefolkene, for at min frelse må nå til jordens ende.»

Jødene kjente også godt til Bileams profetkvad i 4 Mos 24:17: «Jeg ser ham, men ikke nå. Jeg skuer ham, men ikke nær. En stjerne stiger opp av Jakob, et spir løfter seg fra Israel...» Deres Messias-forventning var også knyttet til en stjerne.

Møtet med Guds åpenbaring

Vel ute fra Herodes viste stjernen seg igjen for vismennene, og nå var de sikre på å finne den de søkte. Med glede fulgte de stjernen. Det førte til at de fikk se Guds store under som også sprengte deres egne villedende tankebaner. Det var Guds rettferdige spire de fikk møte (Jer 23:5.), og de falt ned i tilbedelse. Det er kun Gud som skal tilbes, ingen andre. - Og han skal ta imot tilbedelse fra både jøder og hedninger.

Gavene de hadde med ble til nytte og hjelp i flukten som den lille familien snart måtte legge ut på. Gull, røkelse og myrra; gaver som også kan si noe dypere. Gull gis til en Konge, røkelsen forbindes med prestens oppgaver, og myrra er den vel-luktende salven som også ble brukt på en person før begravelsen. Alle disse gavene passer på Jesus.

Hemmeligheten

Også Paulus kommenterer jødernes reaksjon på denne åpenbaringen. I Ef 3:1-7 snakker han om en hemmelighet som har vært skjult fra tidligere tider av. Nå er den åpenbart, nettopp i Kristus Jesus. Hemmeligheten som har vært skjult er at hedningene er medarvinger til Guds Rike. De hører med til legemet. I Kristus er fiendskapet som skilte jøder og hedninger brutt ned, Ef 2:14ff. Det er ordene fra bl.a. Jes 49:6 som er oppfylt. Teksten fra Matteus forteller om da Gud kom i sin enbårne Sønn, Jesus Messias. Jødene fulgte ikke med. Han kom på en måte de ikke hadde forventet, og dermed gikk de glipp av Messias' komme. At hedningene

er medarvinger og har del i løftet til Israel, - var, har vært, og er, - en fremmed tanke for Guds utvalgte folk, Israel. Paulus fikk oppgaven med å gå med evangeliet til dem som var utestengt fra Israels borgerrett; Ef 2:12. Og nå i Kristus er de begge forlikt med Gud ved korset, 2:16. Her stilles jøder og hedninger likt.

Med Jesus ble Guds løfte til Israelfolket åpenbart. Gud holder hva han lover, og åpenbaringen skjer i Guds time.

Ingunn Elisabeth Holm

Forsamlingsarbeider i Frikstad bedehus
og forkynner i Indremisjonsforbundet Sør (ImF Sør).

ingel-ho@online.no